

Rocznik Sławistyczny, t. LXXI, 2022

ISSN 0080-3588

DOI: 10.24425/rslaw.2022.142743

Tomasz Kwoka*

Uniwersytet Jagielloński
Kraków

Profesor Wiesław Boryś (1939–2021)

29 listopada 2021 roku w Krakowie odszedł Profesor Wiesław Boryś, wybitny sławista, serbokroatyta i kaszubolog, etymolog, dialektolog i leksykograf.

* Tomasz Kwoka, PhD, Institute of Slavonic Studies, Jagiellonian University, Kraków, Poland.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1222-6472>.
e-mail: tomasz.kwoka@uj.edu.pl.

*

Profesor Wiesław Boryś na świat przyszedł w Bzinie na Kielecczyźnie, oficjalnie 4 stycznia 1939 roku, ale faktycznie już miesiąc wcześniej, w grudniu 1938 roku. Zmiana, a raczej zgłoszenie późniejszej niż rzeczywistość, daty urodzin nie były w owych czasach czymś zupełnie nietypowym. Swoje „podwójne” urodziny Panu Profesorowi udało się połączyć dzięki przypadającym 9 grudnia imieninom – corocznie świętowanym w pracownianej bibliotece. Miałem szczęście uczestniczenia w kilku tego typu spotkaniach, w których wokół wielkiego stołu i wśród setek książek zbierali się zaprzyjaźnieni profesorowie oraz uczniowie Profesora – doktoranci i magistry. Podczas takiej sławistycznej biesiady Profesor Boryś, ze znanym sobie poczuciem humoru, pełnił rolę gospodarza.

Swoje dzieciństwo Profesor spędził we wsi Borszowice w powiecie jędrzejowskim, w stronach rodzinnych ojca. Edukację zdobywał najpierw w szkole w Sędziszowie, a potem w liceum ogólnokształcącym w Kielcach. Od początku interesowały go języki obce, na początku te dostępne w szkole średniej – łacina i rosyjski, a potem kolejne. Lingwistyczne zainteresowania młodego absolwenta szkoły średniej potwierdziły prezenty otrzymane z okazji zdanej w 1956 roku matury – *Gramatyka historyczna języka polskiego* oraz *Gramatyka języka chorwackiego czyli serbskiego* Julije Benešicia, którą podarował mu szkolny kolega. Być może to był ten moment, w którym miejsce planowanej filologii klasycznej (a może orientalistyki?) zajęła sławistyka.

Profesor miał to szczęście, że jego wykładowcami w Katedrze Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego były legendy krakowskiej lingwistyki – Franciszek Sławski, Vilim Frančić, Tadeusz Lehr-Spławiński, Stanisław Urbańczyk, Jan Milewski, Jan Safarewicz oraz nauki o literaturze – Maria Bobrownicka i Włodzimierz Kot. To właśnie oni ukształtowali młodego sławistę coraz bardziej zainteresowanego południem Słowiańszczyzny, a jego życie naukowe powiązali nie tylko z Uniwersytetem Jagiellońskim, ale przede wszystkim z Polską Akademią Nauk.

Dzięki wykładom profesora Włodzimierza Kota poświęconym twórczości dalmatyńskiego, renesansowego poety Marka Marulicia młody sławista poznał i pokochał czakawszczyznę. Ta wielka pasja badawcza Profesora Borysia, której pozostanie wierny do końca swej pracy naukowej, zaowocowała kilkoma książkami i serią artykułów poświęconych chorwackim dialektom, czyniąc z niego jednego z najlepszych znawców gwar czakawskich i kajkawskich. Choć sam się określał jako „dialektolog gabinetowy”, wielokrotnie odwiedzał zachodnie Bałkany, zarówno wybrzeże adriatyckie, miejsca, w których mieszkali i tworzyli chorwaccy poeci renesansowi, jak i inne kraje i regiony Jugosławii. Dzięki wyjazdom poznawał kulturę, doskonalił język, ale przede wszystkim zawierał znajomości i przyjaźnie z badaczami chorwackimi, serbskimi, bośniackimi czy czarnogórskimi.

Studia magisterskie zakończył w 1961 roku, broniąc pracy dotyczącej nazw pliszki białej w językach słowiańskich. Praca, która powstała pod opieką naukową profesora Franciszka Sławskiego, już dwa lata później ukazała się drukiem w „Studiach Językoznawczych UJ”.

*

Profesor Wiesław Boryś swoje życie zawodowe i naukowe związał z Polską Akademią Nauk – na początku z Pracownią Języka Staropolskiego, do której zaprosił go profesor Stanisław Urbańczyk. W latach 1961–1968 opracowywał hasła na litery *L* i *M* do *Słownika staropolskiego*. Był to dla niego czas nauki, a zdobyte doświadczenie leksykograficzne wykorzystał w kolejnych swych projektach, przede wszystkim w pracy nad *Słownikiem prasłowiańskim* tworzonym w Zakładzie Słowianoznawstwa, przemianowanym później na Instytut Sławistyki PAN. Z „Prasłowianami” związał się w 1969 roku i pozostał z nimi przez kolejne 45 lat, aż do emerytury. W tym samym roku na Wydziale Filologicznym UJ obronił pracę doktorską poświęconą budowie słowotwórczej rzeczowników w tekstach czakawskich z XV i XVI wieku. Opiekunem naukowym pracy również był profesor Stanisław Urbańczyk.

Ostatni ze stopni naukowych zdobył już pięć lat po doktoracie. W 1974 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Prefiksacja imienna w językach słowiańskich*, a także przejął po profesorze Franciszku Sławskim kierowanie Pracownią Języka Prasłowiańskiego. Tytuły profesorskie były już tylko kwestią czasu. W 1987 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1993 roku – profesora zwyczajnego.

W czasie, kiedy kierował Pracownią Języka Prasłowiańskiego, powstała jedna z najlepszych czytelni sławistyczno-etymologicznych w Polsce, dzięki której dzisiaj mogą być kontynuowane prace nad kolejnymi tomami *Słownika prasłowiańskiego*. Poza księgozbiorem Profesor stworzył tam również ciepłą i sprzyjającą badaniom atmosferę pracy.

Poza aktywnością zawodową w Polskiej Akademii Nauk od 1986 roku Profesor Boryś prowadził zajęcia w Katedrze Filologii Chorwackiej, Serbskiej i Słoweńskiej, przez kilka lat pełniąc również funkcję jej kierownika. W swojej Alma Mater wykładał gramatykę porównawczą języków słowiańskich i gramatykę historyczną języka serbsko-chorwackiego, a także prowadził seminarium magisterskie. W czasie swej 20-letniej pracy dydaktycznej udało mu się wypromować ponad 50 magistrantów oraz 10 doktorów.

W roku 2008 przeszedł na emeryturę na Uniwersytecie Jagiellońskim, a sześć lat później także w Polskiej Akademii Nauk. Nie oznaczało to jednak końca wizyt w pracowni przy alei Mickiewicza 31 w Krakowie, ani tym bardziej zakończenia jego pracy naukowej. Wprost przeciwnie, zwolniony z obowiązków dydaktycz-

nych i zobowiązań pracowniczych mógł całkowicie poświęcić się działalności badawczej. Kolejne lata, pomimo coraz częstszych problemów ze zdrowiem, to praca naukowa głównie w zakresie badań leksykologicznych i etymologicznych nad czakawszczyzną i kajkawszczyzną.

Profesor Boryś był członkiem wielu ważnych instytucji naukowych, między innymi członkiem krajowym korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności oraz Chorwackiej Akademii Nauk i Sztuk, członkiem Międzynarodowej Komisji Etymologicznej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, Komitetu Słowianoznawstwa PAN, Komisji Słowianoznawstwa o/Kraków PAN, Komisji Językoznawstwa o/Kraków oraz Rady Naukowej Instytutu Języka Polskiego PAN w Krakowie.

*

Wszechstronna działalność naukowa Profesora Wiesława Borysia związana była przede wszystkim z diachronią – historią języka i leksyki słowiańskiej, gramatyką historyczną i porównawczą, etymologią oraz rekonstrukcją języka prasłowiańskiego, a także dialektologią. Kierunek jego zainteresowań wyznaczały zarówno studia serbokroataystyczne, przede wszystkim dialekty czakawski i kajkawski, jak i praca w PAN – język prasłowiański, a potem także kaszubszczyzna, która rzuciła go znad ciepłego Adriatyku nad nieco chłodniejszy Bałtyk. Jak pisał dr Władysław Sędzik, Profesor Boryś stał się „tropicielem archaizmów leksykalnych na dwóch krańcach Słowiańszczyzny – czakawszczyzny i kaszubszczyzny” (Sędzik 2007: 10). Sam Profesor śmiał się, opowiadając o swoich zainteresowaniach historyczno-językowych, że kiedyś nazwano go współczesnym młodogramatykiem.

Choć prezentował tradycyjne podejście do językoznawstwa, z dystansem podchodząc do współcześnie popularnych metod badań lingwistycznych, to jednak nigdy w swoich poszukiwaniach naukowych nie poprzestawał wyłącznie na danych językowych. Zawsze podpierał się wiedzą z zakresu historii, kultury, folkloru czy przyrody.

Rzadko zajmował się współczesnością swoich ukochanych języków, choć czasem, na przykład w chwili przełomowej dla najnowszych dziejów Słowiańszczyzny, jaką był rozpad Jugosławii i ukonstytuowanie się nowych języków literackich, podjął także tematy aktualne, w tym kwestię języka bośniackiego. Miał swój udział również, choć zapewne niezamierzony, w emancypacji kaszubszczyzny i jej rewitalizacji, potwierdzonej potem ustawowym uznaniem jej za język regionalny.

W czasie swej prawie 60-letniej działalności badawczej Profesor opublikował około 200 prac naukowych, w tym 8 książek własnych oraz 16 napisanych we współautorstwie. Mowa o dwóch tomach *Słownika staropolskiego* (tom IV i V), ośmiu *Słownika prasłowiańskiego* (tomy I–VIII) oraz wszystkich sześciu *Słownika*

etymologicznego kaszubszczyzny. Był redaktorem pięciu tomów zbiorowych, autorem wielu recenzji, wspomnień.

Mój pierwszy i bliższy kontakt z dorobkiem Profesora miał miejsce przy okazji przygotowań do wydania tomu z Jego tekstami zebranymi. Na prośbę Jubilata oraz redaktora tomu, razem z profesorem Zbigniewem Babikiem, zajęliśmy się digitalizacją i przygotowaniem technicznym tekstów do wielkiej księgi poświęconej 45-leciu pracy naukowej Profesora. Wyborem i redakcją naukową *Etymologii słowiańskich i polskich*, które ukazały się w 2007 roku w serii senioralnej Instytutu Slawistyki PAN, zajął się dr Władysław Sędzik, sąsiadujący przez ścianę z Profesorem Borysiem jego wieloletni kolega, także ówczesny sekretarz redakcji „Rocznika Slawistycznego”.

W księdze znalazły się 72 artykuły z czasopism i wydawnictw jubileuszowych opublikowanych w Polsce i za granicą, obejmujące lata 1963–2002. Kolejne części księgi w najlepszy sposób oddają zainteresowania naukowe Profesora: leksyka prasłowiańska i ogólnosłowiańska, słowiańska geografia wyrazowa i leksykalne związki międzyjęzykowe, leksyka serbska i chorwacka, leksyka polska oraz leksyka kaszubska. Najstarszy zamieszczony w księdze artykuł – *Nazwa pliszki siwej (Motacilla alba L.) w językach słowiańskich* – był debiutem naukowym i przeredagowaną wersją jego pracy magisterskiej. W opublikowanej pierwotnie w 1963 roku pracy widoczny był kierunek i późniejsza metodologia pracy Profesora – wszechstronność analizy językowej. Praca przy tej księdze dała mi możliwość nie tylko dogłębnego zaznajomienia się z dorobkiem Promotora mojej pracy magisterskiej, a potem także doktorskiej, ale również poznania warsztatu etymologa i leksykologa.

Niezwykle staranne podejście do badań naukowych, „benedyktyńska praca”, widoczne były także w dziełach leksykograficznych, które tworzył lub współtworzył Profesor: słownikach staropolskim, prasłowiańskim, kaszubskim i etymologicznym polskim. Według Władysława Sędzika, metoda prac Profesora Borysia, „miłośnika słów i polskich, i słowiańskich” była rozwinięciem i dopełnieniem myśli etymologicznej poprzedników, zwłaszcza profesora Franciszka Sławskiego, poprzedniego kierownika zespołu krakowskich etymologów w PAN (Sędzik 2007: 10–11).

Kolejnym impulsem do przyjrzenia się spuściźnie naukowej Profesora była prośba o napisanie niniejszego wspomnienia. Przeglądając opublikowaną w 75. rocznicę urodzin Profesora bibliografię, a także najnowsze numery „Rocznika Slawistycznego”, zobaczyłem ile nowych prac stworzył. W samym „Roczniku Slawistycznym”, od swego w nim debiutu w 1967 roku, Profesor Boryś opublikował 21 artykułów. W ostatniej dekadzie, a więc już w okresie emeryckim, niemal w co drugim numerze ukazywały się artykuły poświęcone czakawszczyźnie, kajkawszczyźnie oraz słownictwu prasłowiańskiemu, a także teksty wspomnieniowe o zmarłych kolegach i przyjaciółach. Nawet w ostatnich latach, cierpiąc na coraz większe problemy zdrowotne, nie zaprzestał badań, pisania

i publikowania. „Rocznik Sławistyczny” był zresztą dla niego wyjątkowo ważnym czasopismem, a jego redaktorom nigdy nie odmawiał. Mnie również wielokrotnie namawiał do napisania tam tekstu, ale dotychczas nie miałem okazji. Aż do teraz, kiedy niestety okazją stało się odejście Profesora.

Słownik staropolski, ale przede wszystkim *Słownik prasłowiański*, którego osiem tomów powstało we współautorstwie Profesora były doskonaleniem warsztatu etymologa i historyka języka oraz przygotowaniem do dwóch dzieł leksykograficznych, które stały się ukoronowaniem jego sławistycznej drogi naukowej. Mowa o słownikach, które nazwisko Profesora Borysia uczyniły rozpoznawalnym wśród szerokiej grupy miłośników słowiańskich starożytności, niekoniecznie tylko tych posiadających wykształcenie filologiczne.

Pierwszym z nich, najbardziej też medialnym i popularnym (tak ze względu na formę, jak i wydawcę), był *Słownik etymologiczny języka polskiego* (SEJP), który został wydany w 2005 roku w krakowskim Wydawnictwie Literackim. Dzieło życia, któremu Profesor poświęcił wiele lat pracy, choć ograniczone wymogami redakcyjnymi i objętością (spora część haseł musiała pozostać w komputerze Profesora z nadzieją na ich późniejsze wydanie w formie suplementu), stało się najlepszym tego typu współczesnym wydawnictwem dostępnym w Polsce. Był to pierwszy, od czasów Aleksandra Brücknera, słownik stanowiący ogólnodostępne kompendium wiedzy etymologicznej o języku polskim. O księżce, która naukową skrupulatność przekazywała w przystępnej dla przeciętnego czytelnika formie, profesor Henryk Markiewicz napisał: „Zwięźle, przystępnie i precyzyjnie informuje ono o dawności, rodowodzie oraz przemianach formy i znaczenia ok. 4600 wyrazów współczesnej polszczyzny na tle słowiańskim i indoeuropejskim. Jest nieocenionym źródłem wiedzy nie tylko o dziejach polskiego języka, lecz również polskiej kultury i obyczaju” (Markiewicz 2005).

Poza wprowadzeniem na medialne salony, SEJP przyniósł Profesorowi także kilka wyróżnień, między innymi Nagrodę „Literatury na Świecie” w kategorii translato-logia, leksykografia i komparatystyka, nagrodę Krakowska Książka Miesiąca oraz Nagrodę Językoznawczą im. Kazimierza Nitscha Wydziału I Nauk Społecznych PAN.

Drugim z jego epokowych dzieł jest popularny SEK – napisany we współpracy z profesorem Hanną Popowską-Taborską *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny*¹. Wielkie, 6-tomowe dzieło, znane daleko poza Krakowem i naukowym środowiskiem sławistycznym, jest także pierwszym w świecie sławistycznym etymologicznym słownikiem dialektalnym. Za to dzieło Profesor Borys został uhonorowany Medalem im. Bernarda Chrzanowskiego „Poruszył wiatr od morza” za rok 2007 oraz Nagrodą Prezesa Rady Ministrów w kategorii „Za wybitne osiągnięcia naukowe i artystyczne”.

¹ Wspólnie z prof. Hanną Popowską-Taborską prof. Wiesław Borys opublikował także monografię *Leksyka kaszubska na tle słowiańskim* (1996).

Poza pracami etymologicznymi, Profesor Boryś najwięcej swego czasu poświęcał opisom języków i dialektów południowosłowiańskich, zwłaszcza chorwackiej czakawszczyźnie i kajkawszczyźnie. Choć ta jego działalność naukowa, poza środowiskiem slawistów, w Polsce jest mniej znana, to w południowej części Słowiańszczyzny, wśród etymologów belgradzkich i dialektologów chorwackich Profesor Boryś stanowił przykład badacza o niezwyklej wiedzy językowej. Poświęcając całe swe życie badaniom nad dialektem czakawskim, a potem kajkawskim, wszedł do światowej elity największych ich znawców. Swojej chorwackiej miłości dialektologicznej poświęcił kilkadziesiąt artykułów oraz kilka książek: *Budowa słowotwórcza rzeczowników w tekstach czakawskich XV i XVI w.* (1969), *Studia nad dialektem czakawskim Juraja Križanicia. Akcentuacja rzeczowników* (1986) i *Czakawskie studia leksykalne. Dziedzictwo prasłowiańskie w słownictwie czakawskim* (1999). W planach miał kolejne książki, których namiastkę stanowi seria artykułów publikowanych w ostatnich numerach „Rocznika Slawistycznego”.

Potwierdzeniem wysokiej oceny jego prac z dziedziny chorwackiej dialektologii i badań nad dialektem czakawskim była przyznana przez koncern INA i Chorwacki Klub Kulturalny w Zagrzebiu nagroda za propagowanie kultury chorwackiej na świecie za rok 2008 (do dziś to jedyna osoba z Polski uhonorowana tym wyróżnieniem). Pamiętam dylematy Profesora towarzyszące wyjazdowi po nagrodę, a także wizytę chorwackiej ekipy filmowej w Krakowie, przygotowującej materiał o Laureacie. Nagroda, mająca postać nieco dziwacznej rzeźby, a także kolaż zdjęć, które powstały podczas sesji zdjęciowej na krakowskim rynku, były znakiem rozpoznawczym Jego gabinetu w PAN.

*

Profesora Wiesława Borysia poznałem w Instytucie Filologii Słowiańskiej UJ jako wykładowcę gramatyki porównawczej języków słowiańskich, a potem także prowadzącego seminarium magisterskie i, tym samym, promotora mojej pracy magisterskiej. Choć trzymał się nieco z boku spraw instytutowych, jako uczony kojarzony bardziej z Polską Akademią Nauk niż uniwersytetem, wśród wykładowców i studentów cieszył się wielkim szacunkiem. Reprezentował starszą, powojenną generację wielkich profesorów, którą moje pokolenie miało jeszcze szczęście poznać osobiście, a nie tylko przez wspomnienia i anegdoty czy książki.

Osobiście wspominam go jako promotora minimalistycznego, który choć nie ingerował bezpośrednio w naszą pracę, to wspierał i chętnie pomagał, na każde pytania rzeczowo odpowiadał, podawał literaturę, wskazywał tropy i możliwe rozwiązania. Także swoim własnym przykładem badacza skrupulatnego pokazywał, w jaki sposób należy prowadzić badania, dokładnie, rzetelnie,

wykorzystując wszystkie dostępne źródła. Na takie właśnie, dogłębne i wyczerpujące temat prace czekał. Był bardzo ciepłą, pogodną i uśmiechniętą osobą, którego ironiczne, a częściej autoironiczne poczucie humoru, wprowadzało miłą atmosferę zajęć.

Prowadzenie seminarium przypominało styl pisarstwa naukowego Profesora – im oszczędniej tym lepiej (w przypadku zajęć – im więcej student sam zbada, tym więcej się nauczy i tym większą satysfakcję będzie miał z końcowego efektu). Była redaktor „Rocznika Sławistycznego” i przez wiele lat współpracownik *Słownika prasłowiańskiego*, prof. Maria Świerzowska-Wojtyła pisała, że „Pisarstwo naukowe Borysia jest właśnie takie – oszczędne w słowach, spokojne, wyważone, uznające wyłącznie fakty” (Świerzowska-Wojtyła 2007: 17), a więc bez fajerwerków, nadmiernej elokwencji czy zacierania przekazu poprzez nadużywanie terminów specjalistycznych. Dla niego ważne były fakty naukowe, podane w sposób bezpośredni, jasny i zrozumiały.

Kiedy pod koniec 2008 roku uzyskałem stopień doktora, a niedługo potem etat w Instytucie Filologii Słowiańskiej UJ, Profesor Boryś od kilku miesięcy był już na uniwersyteckiej emeryturze. Na szczęście ciągle pracował w PAN, co w praktyce oznaczało, że zamiast przychodzić do budynku Collegium Paderevianum, bywał już tylko w swoim gabinecie przy alei Mickiewicza 31, znanym bardzo dobrze jego uczniom. Od tego momentu widywaliśmy się tylko w pracowni, do której przychodził dwa lub trzy razy w tygodniu – korzystać z księgozbioru lub spotkać się ze swoimi uczniami, kolegami i przyjaciółmi. W zastawionym książkami pokoiku na pierwszym piętrze sławistycznej oficyny panował zwykle ograniczony nieporządek. Ale na okrągłym stoliku zawsze znalazło się miejsce na kawę, coś słodkiego oraz popielniczkę. Konsultacje i rozmowy, nie tylko na tematy naukowe, Profesor prowadził zawsze z dowcipem, ironią oraz, według profesor Marioli Jakubowicz, żartobliwo-filozoficznym smaczkiem, a także nieodłącznym (przynajmniej do czasu, kiedy zdrowie na to pozwalało) papierosem w rękę, kiedyś zwykłym, potem cieniutkim slimem. Takiego właśnie Profesora, pogodnego i uśmiechniętego, zapamiętałem.

Był dobrym człowiekiem, a także bardzo opiekuńczym i wrażliwym mężem. Choć nigdy nie poznałem osobiście jego małżonki, Romy, to widziałem jak bardzo Profesor był z nią związany i jak dbał o nią, szczególnie w chorobie. Pamiętam zamawiane w słynnej stołówce Słowianki w podziemiach Collegium Paderevianum obiady, które potem białym mercedesem z panem Tadeuszem, zaprzyjaźnionym taksówkarzem, zawoził do mieszkania na krakowskiej Krowodrzy. Praca naukowa i życie rodzinne to były priorytety Profesora, choć obydwie dziedziny trzymał na zdrowy dystans.

Uśmiechnięty, o szczególnym poczuciu humoru, zwykle autoironicznym i wyrażającym dystans do samego siebie i do spraw nieistotnych. Taki też był Profesor, gdy ostatni raz z nim rozmawiałem i kiedy już leżał w szpitalu. Pomimo jego stanu zdrowia w telefonie słyszałem ten sam pozytywny głos i widziałem

uśmiech, choć domyślam się, że bardzo cierpiał. To było zaledwie kilka tygodni przed śmiercią.

Profesor Wiesław Boryś pozostawił po sobie olbrzymi dorobek naukowy oraz dobrą pamięć.

Literatura [References]

- Boryś W., 1969, *Budowa słowotwórcza rzeczowników w tekstach czakawskich XV i XVI w.*, Wrocław.
- Boryś W., 1975, *Prefiksacja imienna w językach słowiańskich*, Wrocław.
- Boryś W., 1986, *Studia nad dialektem czakawskim Juraja Križanicia. Akcentuacja rzeczowników*, Wrocław.
- Boryś W., 1999, *Czakawskie studia leksykalne. Dziedzictwo prasłowiańskie w słownictwie czakawskim*, Warszawa.
- Boryś W., 2005, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Kraków.
- Boryś W., 2007, *Etymologie słowiańskie i polskie*, red. W. Sędzik, Z. Babik, T. Kwoka, Warszawa.
- Boryś W., Popowska-Taborska H., 1994–2006, *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny*, tom 1–6, Warszawa.
- Jakubowicz M., Raszevska-Żurek B., 2014a, *Dwugłos o Jubilacie*, [w:] *Studia Borysiana: etymologica, diachronica, slavica*, red. M. Jakubowicz, B. Raszevska-Żurek, Warszawa, s. 31-34.
- Jakubowicz M., Raszevska-Żurek B., (red.), 2014b, *Studia Borysiana: etymologica, diachronica, slavica*, Warszawa.
- Markiewicz H., 2005, Boryś W. „Słownik etymologiczny języka polskiego”, [w:] <https://culture.pl/dzielo/wieslaw-borys-slownik-etymologiczny-jezyka-polskiego> (dostęp 4.07.2022).
- Sędzik W., 2007, *Od redakcji*, [w:] Boryś W., *Etymologie słowiańskie i polskie*, red. W. Sędzik, Z. Babik, T. Kwoka, Warszawa, s. 9–12.
- Wojtyła-Świerzowska M., 2007, *O Autorze*, [w:] Boryś W., *Etymologie słowiańskie i polskie*, red. W. Sędzik, Z. Babik, T. Kwoka, Warszawa 2007, s. 13–18.

Summary

Professor Wiesław Boryś (1939–2021)

On 29 November 2021 Professor Wiesław Boryś passed away in Kraków. He was an eminent expert in Slavonic studies, Serbian-Croatian studies, and Kaszubian studies, and a distinguished etymologist, dialectologist and lexico-

grapher. Professor Wiesław Boryś was born on 4 January 1939 in the village of Bzin in Kielce region. In 1956 he started education at the Chair in Slavonic Studies of the Jagiellonian University. He obtained an MA in Serbian-Croatian studies in 1961, and eight years later a PhD from the JU Faculty of Philology. In 1974 he earned the title of habilitated doctor, became an associate professor in 1987 and gained full professorship in 1993.

Professor Boryś was associated with the Polish Academy of Sciences since 1961. He initially worked in the Section of Old Polish Language and then, from 1969 until retirement, in the Department of Proto-Slavic Language. In 1986–2008 he taught a range of courses at the JU Institute of Slavonic Studies.

The scholarly work of Professor Boryś was especially focused on diachrony – the history of Slavonic language and lexicon, historical and comparative grammar, etymology, and the reconstruction of Proto-Slavic language – as well as dialectology. The development of his research interests was largely shaped by Serbian-Croatian studies, particularly into Čakavian and Kajkavian dialects as well as his work at the Polish Academy of Sciences – Proto-Slavic studies and later also Kashubian studies.

The achievements of Professor Boryś include the publication of about 200 scholarly works, including 8 single-authored books and 16 co-authored books (e.g. eight volumes of *Słownik prasłowiański*). The crowning achievement of his career was the publication of two lexicographic works: *Słownik etymologiczny języka polskiego*, the first dictionary since the times of Aleksander Brückner to provide a generally available etymological compendium of the Polish language, and *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny*, the world's first etymological dialect dictionary in the field of Slavonic studies, consisting of six volumes written together with Professor Hanna Popowska-Taborska.

The chief focus of Professor Boryś was the description of South Slavonic languages and dialects, especially Čakavian and Kajkavian dialects. He was one of the greatest experts in this field, which is reflected in several dozen articles as well as the books *Budowa słowotwórcza rzeczowników w tekstach czakawskich XV i XVI w.*, *Studia nad dialektem czakawskim Juraja Križanicia. Akcentuacja rzeczowników* and *Czakawskie studia leksykalne. Dziedzictwo prasłowiańskie w słownictwie czakawskim*.

The late Professor Wiesław Boryś will always be remembered for his impressive scholarly achievements and kept in fond memory.

Keywords: Wiesław Boryś, Polish Academy of Sciences, Proto-Slavic dictionary, Čakavian dialect, Kajkavian dialect, Kashubian language.